

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Bulla debet esse scripta, impressa, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Metaphysicè loquor) non est bene. Nam etiam Metaphysicè, loquendo, anima, nec est, nec dici potest completè, & absolute persona (quamvis sua partiali substantia non careat) sed incompletè solum.

14. Dubitari Quintò potest de pauperibus. Respond. De his dixi satis *supra* c. 3. §. 7. n. 12.

15. Dubitari Sextò potest de privilegiis quibusdam introductis ex legitima consuetudine, an scilicet illa per Bullam suspendantur.

Respondeo. Si sunt contraria bullæ, (de quibus hic sermo esse debet) ita ut ejus expeditionem impediunt, suspenduntur ex Bardi *part. 3. tract. 1. cap. 2. sect. 1.* qui in secunda editione mihi videtur aliquantulum obscure loqui; Andreas autem Mendo *ibid. in vindicatione*, n. 17. ab eodem Bardi citatus absolute docet, non suspendi. Idemque tenet Gallegus, *class. dub. 175.* Ratio hujus sententiæ esse potest, quia introducta per consuetudinem non sunt immediate concessa à Papa, Bulla autem videtur solum suspendere, quæ immediate à Papa conceduntur.

§. II. *Quenam privilegia suspendantur, vel non suspendantur per bullam, quoad religiosos.*

1. IN prædicta clausula duodecim in fine, sic à prædicta suspensione excipiuntur Facultates Religiosorum Mendicantium, & consequenter religiosorum, etiam non Mendicantium, qui cum illis communicant in privilegiis, sic inquam, excipiuntur, *exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quoad eorum Fratres.*

2. Nomine *Mendicantium* hic intellige primo quatuor Ordines, puta Carmelitarum, S. Angustini, S. Dominici seu Prædicatorum, S. Francisci, seu Minorum, qui Mendicantes dicuntur *cap. unic. de Relig. Domib. in 6.* Intellige Secundo alios, qui à Summis Pontificibus Mendicantes dicti sunt in particularibus bullis, inter quos sunt Minimi, seu Fratres Sancti Francisci de Paula ex declaratione Pii V. & ex eodem est nostra Societas. Intellige Tertiò illos omnes Religiosos, qui communicant in privilegiis Mendicantium, hæc enim exceptio, de qua loquimur, privilegium sine dubio est.

3. Nomine *Fratrum* intellige omnes personas religiosas, sive constitutas in sacris, sive non, sive clericos, sive conversos, seu Laicos, seu Moniales, sive novitios, novitiasque: ratio est, quia favor hic ex contextu bullæ conceditur religiosis, at hi omnes veniunt nomine religiosoform, & sic, utpote in re favorabili, etiam novitii. Non intelligo autem Tertiarios, & Tertiarias, qui non sunt Religiosi, Religiosam professionem emittentes. Ita Lud. à Cruce, de Bulla d. 2. c. 6. dub. 4. V. Mal. *tr. 27. class. 12. n. 12. & 13.* & alii.

4. Nomine *facultatum*, quæ excipiuntur à prædicta suspensione veniunt, non solum quæcunque alia privilegia, verum etiam indulgentiæ quæ dictis religiosis quatenus religiosi talium Ordinum sunt concessæ, hæc enim certè facultates, & gratiæ sunt. Ita Lud. à Cruce *l. c. dub. 1. n. 6. Trull. lib. 1. §. 9. dub. 3. n. 1.* cum aliis Adde, excipi omnia quæ suspendi à commissario possunt, at possunt etiam indulgentiæ prædictæ.

5. Dices verba bullæ excipientia religiosos diriguntur ad Superiores Ordinum Mendicantium, ergo dicendum est, illas solas facultates, & indulgentias excipi, quæ conceduntur Superioribus, licet pro subditis, non vero quæ ipsis subditis immediate conceduntur.

Respondeo. Ex intentione Pontificis volentis, esse religiones exceptas ab hac suspensione, manifestè apparet, excipi etiam, quæ immediate conceduntur religiosis, ratione tamen ipsius religionis, non vero quæ ratione ipsius personæ particularis. Ita Quintanadueñas in *append. ad Lubil. & indulg. regularibus concessa*, alios citans. Addit idem auctor, id declarasse, & concessisse Leonem

X. Minoribus, atque adeo omnibus communicantibus cum ipsis.

6. Ex his ergo collige. An secularis bulla carens possit absolvi ab illis religiosis, qui habent per sua privilegia facultatem absolvendi, &c. Nihil hic dicimus, an secularis possit acquirere indulgentias concessas Ecclesiis, seu Monasteriis, ea v. g. tali die visitando, &c. nam de his jam §. præc. n. 3. vidimus, illas acquirere sine bulla, seculares nequaquam posse loquimur ergo hic solum de prædicta facultate absolvendi.

Respond. Negant non pauci, ut Trull. *l. c. d. 1. n. 3. Rodr. in expl. bull. §. 12. n. 4. Gal. class. 12. d. 174.* non pauci autem concedunt ut Henr. *l. 6. c. 3. 6. n. 4. & l. 7. c. 28. n. 7.* plures citans, Lud. à Cruce *l. c. dub. 2. n. 6. Sanch. in sum. l. 6. c. 54. n. 62.* Ego, licet negantes probabiliter loqui fatear, quia Pontifex excipit solum facultates, quoad Fratres: tamen concedentes loqui item probabiliter puto, quare sine bulla posse, circa seculares, à religiosis exerceri sua prædicta privilegia, tutum erit, id quod mutans sententiam alibi etiam docuit Rodriguez modo citatus in *addit. ad bull. ibid.*

7. Prædictorum doctorum suas quisque pro se rationes affert, illa mihi sufficiens videtur, quia Pontifex, ut supra vidimus, eas facultates à commissario suspendi concedit quæ sunt concessæ Ecclesiis, Monasteriis, Locis Piiis, Universitatibus, particularibus personis. At hæc facultates religiosorum sunt concessæ toti Ordini religioso. Nemo autem Ordinem v. g. S. Francisci, nominavit Ecclesiam, vel Monasterium, vel locum pium, vel Universitatem, vel singularem personam, sed Religionem, sed Ordinem, sed familiam religiosam, &c. Adde praxim timoratorum Religiosorum, qui suis prædictis privilegiis utuntur sine scrupulo, etiam in Ordine ad seculares non habentes Bullam. Quæ continuata praxis potuit certè legitimam consuetudinem introducere.

8. Post tempore interdicti sine bulla Regulares suis quibusdam privilegiis uti, quæ pro illo tempore habent, qualis est v. g. Pullatio Campanarum in aliquibus festivitatibus tempore interdicti occurrentibus, sequitur ex dictis, & confirmat sanè probabiliter Mendo, licet neget Bardi, id quod quia est raræ praxis, satis sit, hos Auctores indicasse.

CLAUSULA XIV.

Item mandatur à Summo Pontifice, ut Summarium Bullæ (sanè in vulgari sermone impressum, & sigillo Commissarii, vel ejus Delegati munitum) per omnes Christi Fideles ad prædictum bellum contribuentes; qui hujusmodi gratiarum participes esse voluerint, recipiantur, & retineantur.

CAPUT XV.

De Receptione, & Retentione Bullæ.

§. I. *Bulla, quæ recipienda, debet esse scripta, impressa, &c.*

1. Quamvis, ut privilegium habeat vim, non sit semper necessaria scriptura, nisi fortè in foro externo. Ita Sanch. *l. 8. matr. disp. 29. n. 20.* ut appareat, quatenam illud sit; tamen in hisce nostris bullæ privilegiis necessaria est receptio Bullæ scriptæ, & impressæ, ac sigillo, nominèque Commissarii, vel ejus delegati firmata. Ratio est manifestæ, quia sic expressè vult Pontifex, & clarè enuntiat commissarius Cruciatæ, dum in Summario vulgari, quod Fidelibus in Sicilia distribuitur, sic habet.

Dichiaro, che quelli, che la pigliaranno, habbino da ricevere, e conservarsi questo Summario, e Bulla, ch'è stampata.

R. 4. para.

para, sigillata, e firmata di nostro Nome, e sigillo, perche d'altra maniera no gaudagnano detta Bolla, ne le gratie di quella.

2. Rectè autem dicit (quelli, che la pigliaranno) sensus enim est (qui velint recipere) siquidem, nemo ad eam sumendam, obligatur, ut insinuat Sapch. lib. 2. Sum. c. 13. num. 14. sine, quando docet agrotum in periculo mortis constitutum non valentem adire Superiorem pro absolutione Reservatorum, non teneri bullam accipere, ut à Reservatis absolvatur, sed posse absolvi à simplici Sacerdote, quia non tenemur, inquit, inquirere modos extraordinarios, & privilegia, sed uti possumus modis ordinariis ab Ecclesia constitutis. Vide alium similem casum apud Trull. l. 1. §. 1. sub. 2. n. 2.

§. III. An requiratur, ut in Bulla inscribatur nomen ejus, qui illam accipit?

1. Querimus, an sit necesse conscribere ejusmodi nomen in ipsa bulla. Id enim, quamvis fieri diligenter soleat, disponaturque sic debere fieri commissarius, tamen scire omnino debemus, utrum id solum expediat, an ita sit opus, ut nulla acquirantur privilegia ab habente bullam, si in illa suum recipientis nomen non sit inscriptum.

2. Respondeo. Solum expedire, non autem esse obligationem, judicat Bardi p. 3. r. §. c. 2. à n. 3. & apud ipsum Ludovic. à Cruce, Rodrig. Hent. Villalobos, Trull. quibus adde Castrop. de Bull. p. 1. num. 7. verba Summarii, quod in nostro Regno Fidelibus distribuitur, hujusmodi, hac de re, sunt.

E porche Voi, Titio de Amatis, havete dato due Reali, &c. & havete ricevuta questa Bolla essendosi in essa scritto il vostro Nome, dichiariamo; che havete conseguito, e vi si concedono le dette Indulgenze, Gratie, &c.

3. Prædicti igitur doctores declarant illud (essendosi scritto il vostro nome) non, quasi dicat conditionem, sic (se est rescriptum tuum nomen, conceduntur tibi Bulla privilegia) sed solum demonstrat id, quod de facto est in hunc modum (Per hanc Bullam, in qua nomen tuum rescriptum est, tibi conceduntur privilegia) &c.

Ego cum Gall. claus. 1. d. 1. §. 1. volo, ut inscribatur nomen, saltem, quo securius in re tanti momenti procedatur.

4. Fateor tamen, nomen posse à quocunque inscribi, nec esse necesse, ut id fiat à depositario bullarum, quia in Summario Vulgari prædicto, dicitur quidem, ut inscribatur nomen tibi (essendosi in essa scritto il vostro Nome) sed non præscribitur, à quoniam scribi debeat.

5. Fateor item, nomen appellativum sufficere, ut (Dux talis, Princeps talis, &c.) modo sic, singularis, & determinata persona signetur.

§. IIII. Sufficitne Receptio sine Acceptatione, vel Acceptatio sine Receptione.

1. Profecto non sufficit: unde qui bullam sumit, seu recipit, debet simul illam acceptare: Privilegia enim personalia solum, iis favent, qui illa acceptant. Rursus qui illam acceptat, debet apud se illam actu & physice recipere, quia dicitur, ut modo vidisti, id mandat Pontifex. Quare nec sufficit receptio sine acceptatione, neque hæc sine illa.

2. Multo minus sufficit habere intentionem accipiendi: cujus rei sequens exemplum habet. Titius non multis abhinc annis accessit aliquanto tardius ad fores Ecclesie, ubi distributor bullarum sedebat, petiitque ab eo bullam, atque consuetam elemosynam largitus est, adque in libris suarum rationum notavit distributor, scripto item ibid. Titii nomine. Sed quia bullas omnes, quas domo in Ecclesiam secum attulerat, aliis fidelibus is distribuere, dixit Titio. Ita fructus privilegii bullæ, nam ego nunc determino pro te nam ex bullis, quas distribuere

das domi custodias, & illam tibi applices, tanquam amodo est. Acceptavit Titius, suamque domum revalens, contulit lachryma die illo, qui dies erat ex debitis Quatuor cibis ad mensam adhibuit Titius, licetque veritas fide, quæ forte tunc intercessit?

3. Respondeo, nec legitime, nec licite. Ratio nimis est manifesta, quia nimis clare commissarius generalis, cujus est explicare, quæ pertinent ad bullam, vultus ad recipiendam bullam privilegia, ea physice, & materialiter quis habeat per alium, seu per bullarum distributionem, hoc enim significant illo duo bullæ verba signata (recipitur, & retineatur).

4. Confirmatur, quia ut habet Seb. Acoll. in expl. l. 9. l. 2. commissarius generalis in §. ult. introductionis etiam pro iis, qui de bullæ Privilegiis conciones apud populum habituri sunt, prohibet sub excommunicationis pena, ne suscipiens Bullam Cruciatam illam retineant apud Theaurarium, ne scilicet inde subreptis aliquæ fraudes. Hæc ille. Si ergo non est bulla relinquenda apud distributorum, seu Theaurarium, postquam illa acta recepta est, eritne relinquenda antea.

5. Rectè igitur Henriquez lib. 7. c. 10. n. 5. Sic notat Olim inquit, sufficiebat conscribi in libro Depositarii proprium nomen susceperunt Bullam, atque ita fructus qui Privilegiis Bullæ; nunc vero, ut Privilegiis qui fructus, satis non est intentio sumendi, & conscripsi, nisi Bulla recipiatur.

6. Porro hic, ubi versamur in Receptione & Acceptatione bullæ, aliquot se offeunt dubitationes explicandæ.

PRIMA DUBITATIO.

De receptione Bullæ pro existente in alio loco.

7. Si existas in eadem civitate, tu, & Amicus qui pro te bullam jam promulgatam accipias, illamque ad te ferat, vel te de acceptance moneat, tuque acceptus, sufficere ad acquirendas à te gratias bullæ, non est dubium, confirmatque ipsa praxis, qua servis, amicis, qui veniunt ad bullam recipiendam. Sed dubitatio est, quando tu, & amicus in diversa commorantur civitate, vel Regno. Et quidem res evenite his modis potest.

8. Primum, si existas tu, & amicus in eodem regno, ubi bulla promulgatur, sed in diversa civitate, si v. g. tu P. normi habitans actu accipias bullam pro amico v. g. Titio consistente Messanæ, quæ est Civitas ejusdem Siciliæ regni; atque ille à te admonitus de receptione, accipiet: gaudere poterit bullæ Privilegiis?

Respondeo, gaudere posse. Hæc enim receptio non est actio, ut ita dicam, personalis, quæ scilicet debeat ab eadem persona fieri, quæ privilegium recipit: satis est enim fieri per suum amicum, tanquam per suum instrumentum, seu Procuratorem. Pater id in imperatoribus dispensationum, & similium, quæ mihi profunt, si fiant à meo Procuratore: dummodo cætera servent, quæ requiruntur. Requiritur autem in casu nostro, ut tu porrigas elemosynam loco amici, ut inscribatur ejusdem nomen, & ab eodem acceptetur; & denique ut bulla conservetur apud te nomine ejusdem amici, quam conservationem sufficere, mox dicemus §. 4. Atque ita fulsistent Suar. Henriq. Villalob. Trull. allati, & approbati à Gall. claus. 1. d. 170.

9. Secundo modo prædictus casus accideret posset, si tu existas in uno regno, & amicus in alio, sed in utroque promulgetur bulla, ut, si tu existens hic in Sicilia, sumas bullam pro Caio v. g. existente in Hispania, proderitne Caio (postquam is acceptaverit, &c.) illa bulla, quam tu pro eo in Sicilia sumpstisti?

Respondeo. Mihi videtur profuturum, quia jam Caio existit in loco apto ad sumptionem bullæ: id quod solum requiritur